

ARBETARHISTORIA

Klass, kultur och rörelse under den industriella epoken

Undervisning sker på dels i form av föreläsningar och diskussioner på LUX, dels i form av två exkursioner, en till Landskrona och en till Köpenhamn. Examinationen sker dels i form av muntlig litteraturredovisning med tillhörande diskussioner, dels i form av ett slutseminarium på vilket skriftliga uppgifter presenteras och diskuteras.

Schema

Introduktionsföreläsning & kursplanering

Månd 24/11, kl 10 – 12, rum C:215

Tema I: Proletarisering, arbete och klassformering

Torsd 27/11, kl 10 – 12, rum C:215

Tema II: Arbetarkultur och levnadsförhållanden

Månd 1/12, kl 09.30 – 12.30, rum C:337

Tema III: Att söka arbetarhistoria i arkiven

Torsd 4/12, kl 09 – 12.00 på Centrum för Arbetarhistoria och Arbetarrörelsens arkiv i Landskrona.

Litteraturseminarium

Månd 8/12, kl 10 – 12, rum C:337

Tema IV: Att gestalta arbetarhistoria – Arbejdermuseet i Köpenhamn

Torsd 11/12, samling på Malmö C kl 09. Exkursionen slut ca.14.

Slutseminarium

Torsd 18/12, kl 09.30 – 12.30, rum C:337

Lärare: Pål Brunnström

OM KURS LITTERATUR OCH ANNAT

I samband med introduktionsmötet kommer ni att delas in i tre grupper (3+3+3 pers).

Alla läser Blomqvist, Håkan & Schmidt, Werner (red): *Efter guldåldern: Arbetarrörelsen och fordismens slut*, Carlsson förlag, Stockholm 2012, 242 s.

Därutöver läser:

Grupp 1:

Antologin *Samhällshistoria i fokus. En festskrift till Lars Olsson om arbete, migration och kultur*, red: Berggren, Lars, Greiff, Mats m.fl, Big Bad Books, Malmö 2010:

Svanberg, Johan: "Då lördagar var lönsamma. Metallarbetarnas kamp för fria sommarlördagar efter andra världskriget och Verkstadsföreningens motstånd". (16 s)

Dufva, Sune G: Kvinnoperspektiv. "Hur viktig kan klass vara för ett kvinnokollektiv?" (19 s)

Johansson, Mats: "Fragment ur agitator Per Albin Strids (1883-1965) liv". (17 s)

Sundell, Åke: "Socialdemokratin och den stora tullstriden 1885-1888". (18 s)

Sjölander, Jonas: "'Varenda människa kan väl tala tyska!'. Två arbetarhistoriska problemområden betraktade utifrån garvaregesällen Axel Stenholms levnad". (17 s)

Hansson, Lars: "Den glömda utvandringen i nytt ljus". (10 s)

Johansson, Jesper: "Globala och lokala perspektiv på kvinnliga erfarenheter av migration. En diskussion av betydelsen av genusperspektiv och migrationssystemteori". (19 s)

Lilja, Fredrik: "Den sydafrikanska ullindustrin ca. 1880-1960. Ändrade produktionsförhållanden och av ett internationellt agriindustriellt komplex". (18 s)

Håkansson, Fredrik: "'Ett praktiskt och konkret handlingsprogram'. Facklig internationalism i 1960-talets planglasindustri". (14 s)

Tot. = 150 s (+ 242 s i *Efter guldåldern...*)

Grupp 2:

Antologin *Det stora elefantupploppet och andra berättelser från Sveriges bråkiga 1800-tal*, red: Brink Pinto, Andrés & Olofsson, Magnus, Pluribus, Lund 2011:

Ericsson, Martin: "'Sådana order behöver man inte lyda!' – om ett tumult på Ölands norra udde våren 1850. (23 s)

Nyzell, Stefan: "Det är bättre att sitta i fästning än att svälta ihjäl" – hungerupproret i Jönköping den 25 och 26 september 1855". (43 s)

Olofsson, Magnus: "Novemberdagarna – kravallerna i Kungsträdgården 1868". (19 s)

Brink Pinto, Andrés: "De största kravallerna i Lunds historia". (21 s)

Brink Pinto, Andrés & Nyzell, Stefan & Olofsson, Magnus: "Sveriges bråkiga 1800-tal". (10 s)

ARBETARHISTORIA

Klass, kultur och rörelse under den industriella epoken

TEMAKURS, K:01 (7,5 hp)

HT 2014

LUNDS UNIVERSITET

HISTORISKA INSTITUTIONEN

Dessutom läses ur *Samhällshistoria i fokus. En festskrift till Lars Olsson om arbete, migration och kultur*, red: Berggren, Lars, Greiff, Mats m.fl, Big Bad Books, Malmö 2010:

Stranne, Staffan: "Barnarbete – globaliseringens offer. Facklig internationell solidaritet mot barnarbete i den tredje världen". (17 s)

Engren, Jimmy: "Åhr ju in nihd öv ä sörvantgörl. Svenska hembiträden i e amerikanska källorna". (16 s)

Tot. = 149 s (+ 242 s i *Efter guldåldern...*)

Grupp 3:

Antologin *Konflikt och samförstånd. Texter från arbetarhistorikermötet i Lanskröna i maj 2009*, red: Magnus Olofsson, Skrifter från Centrum för Arbetarhistoria 4, Big Bad Books, Malmö 2011:

Edgren, Lars: "Konflikt och samförstånd. Arbetarhistoria idag". (5 s)

Horgby, Björn: "Facket och partiet i gemenskap och söndring". (21 s)

Karlsson, Tobias: "När jobben hotades. Tobaksindustriarbetareförbundet, männen och kvinnorna". (18 s)

Ottosson, Mikael & Rosengren, Calle: "Arbetslinjen, latmasken och hängmattan". (11 s)

Egefur, Fredrik: "Den tredelade fredsrörelsen. Begrepp och praktik före första världskriget". (15s)

Bergström, Louise E: "The import of Galician labour to southern Sweden. A transnational labour market event of the early twentieth century". (15 s)

Ericsson, Christer: "Company strategies and sport models". (23 s)

Dessutom läses Olsson, Lars: "I sockerkapitalets tjänst". I Olsson, Lars & Eriksson, Jonna (red): *Säbyholmarna. Om arbetsfolk, arbetsförhållanden och facklig organisering på Säbyholms gård, 1850-1945*, Arbetarrörelsens arkiv i Landskröna 2002. (35 s)

Tot = 143 s (+ 242 s i *Efter guldåldern...*)

Redovisning av den obligatoriska litteraturen.

Efter guldåldern redovisas och diskuteras vid undervisningstillfället måndagen den 1 december.

Övrig här uppräknad litteratur redovisas av respektive grupp på "litteraturseminariet" måndagen den 8 december. På seminariet avsätts först ca 45 min. till gruppdiskussioner. Inom gruppen diskuterar ni utifrån *fyra övergripande frågor* som delas ut vid seminariet. Dessa ska också ligga till grund för redovisningen och de diskussioner som då förväntas utbryta. OBS. att alla texter inte är relevanta för alla frågor.

Den obligatoriska litteraturen: köpa – låna – få?

- Alla måste själva köpa eller låna "*Efter Guldåldern...*".
- "*Det stora elefantupploppet...*" och "*Konflikt och samförstånd...*" finns att köpa i samband med introduktionsmötet för 50 kr styck.
- Artiklarna i "*Samhällshistoria i fokus...*" samt grupp tres artikel: "I sockerkapitalets tjänst..." ur "*Säbyholmarna...*" delas ut som gratiskopior på introduktionsmötet.

ARBETARHISTORIA

Klass, kultur och rörelse under den industriella epoken

TEMAKURS, K:01 (7,5 hp)

HT 2014

LUNDS UNIVERSITET

HISTORISKA INSTITUTIONEN

Den valbara litteraturen

Utöver den obligatoriska litteraturen tillkommer valbar litteratur (ett verk på 200 s – 400 s). Denna väljs från en lista (eller efter eget intresse och önskemål i samråd med examinator) vid något av de första undervisningstillfällena och redovisas i form av ett kortare paper samt muntlig diskussionsinledning på slutseminariet den 18 december. Närmare information om hur detta ska gå till ges vid något av de första undervisningstillfällena.

Hur jag kommer till Centrum för Arbetarhistoria i Landskrona?

Kommer ni med tåg till Landskrona så tar ni buss 3 mot centrum från stationen. Åk i ca 5 minuter och hoppa sedan av vid Artillerigatan. Ingången till Centrum för Arbetarhistoria ligger snett över gatan från hållplatsen räknat. Gå in genom den stora bruna porten (Eriksgatan 66) och fortsätt in genom glasdörrarna. Där innanför tar jag emot. Skulle någon komma för sent så låses glasdörrarna. Ring då **070-7171391** så kommer jag och öppnar.

Eventuell frånvaro

Undervisningen är obligatorisk och alla förväntas ta aktiv del i denna. Eventuell frånvaro kompenseras med en mindre skriftlig uppgift. Om möjligt anmäl frånvaro i god tid före undervisningstillfället.

Välkomna!

Pål Brunnström